

aten Rigsdag, valgt efter politiske Linier, skal til at træffe Afgørelser af rent indre kirkelig Art. Jeg kunde tænke mig, der var Medlemmer, som, naar de stillede sig Ansigt til Ansigt med dette Ansvar, vilde foretrække at tage det Standpunkt ikke at ville votere.

Med disse Bemærkninger skal jeg gaa over til en Omtale af selve den foreliggende Sag: Lovforslaget vedrørende Adgang for Præst for Ryslinge Frimenighed Rørdam til Brug af Folkekirkens Kirker.

Allerede Lovforslagets Titel forekommer mig i allerhøjeste Grad mærkværdig. Her vil man gennemføre en Lov for en eneste og tilmed navngiven Mand i det danske Samfund. Tidligere har man dog lavet Lovene efter visse Principper, gældende for hele Landet, eller i alt Fald for visse Klasser af Landets Befolkning, men her gaar man over til at lovgive for en eneste navngiven Mand og bryder derved paa afgørende Maade det, der hidtil har været Princippet for al Lovgivning: Lighed for Loven. Den højtærede Kirkeminister maa dog gøre sig klart, at ved en Lov af den Art vil han efter alle Solemærker at dømme ikke kunne standse. Den vil muligvis medføre en Lovgivning indenfor Kirkeministeriet for en hel Række Enkeltpersoner; og den højtærede Kirkeminister kan dog umuligt mene, at han alene skal have Privilegium paa indenfor sit Omraade at skride til en Lovgivning for Enkeltpersoner — den højtærede Ministers Kolleger vil jo med lige saa fuld Ret indenfor deres Omraader kunne skride til Lovgivning for Enkeltpersoner. Dette aabner i Sandhed mærkværdige Udsigter: Man tænke sig, at den højtærede Justitsminister tog den højtærede Kirkeministers Eksempel op, eller at den højtærede Undervisningsminister gjorde det overfor de Lærere, der er knyttet til Folkeskolen! Det forekommer mig, at Konsekvenserne af det, som man her staar i Begreb med at indføre i dansk Lovgivning, er i den Grad uoverskuelige, at alene det maa være tilstrækkeligt til, at Rigsdagen siger: en saadan Lovgivning kan vi ikke indlade os paa.

Vedrørende Lovforslagets Indhold ønsker jeg først at sige: Ifølge Grundloven er den evangelisk-lutherske Kirke den danske Folkekirke, og det er *den*, siger Grundloven, der skal understøttes af Staten. Nu spørger man — og med Rette: hvad er da det evangelisk-lutherske? Man har hævdet, at det er en negativ Bestemmelse. Dette vil jeg paa det bestemteste bestride; det er i Virkeligheden først og fremmest en positiv Udtalelse. Morten Luthers Indsats i Kirkens Historie var ikke af negativ Art, den var i

højeste Grad af positiv Art. Det var Forkyndelse af Oldkirkens gamle Evangelium, rensset for alle de Slagger, der var føjet til dette Evangelium gennem Romerkirkens mange forskellige mærkværdige og skriftstridige Lærdomme. Vil man vide, hvad Luthers Syn paa Kristendommen er, kan man finde det blandt andet i hans efterladte Skrifter, og det er saa heldigt, at Morten Luther klart og koncist har udtrykt sine Tanker om det kristelige Evangelium i et ganske lille Skrift, almenkendt for hele det danske Folk — jeg tænker paa hans lille fortræffelige Bog, hans lille Katekismus. Vil man vide, hvad Luthers Kristendom er, kan man tage denne Bog, som ethvert Menneske i Landet en Gang har haft i sin Haand, for sig og læse i den. Saa skal man opdage, at dette er Positiviteter og ikke negative Ting. Den Kirke eller det Kirkesamfund, der vil gøre Krav paa at bære Betegnelsen: evangelisk og luthersk, maa være i Overensstemmelse med disse Luthers Tanker, som ligger udtrykt blandt andet i dette Skrift. Hvorledes staar Frimenighedspræst Rørdam i Ryslinge overfor dette? Hans Standpunkt er i mange Henseender et negativt Standpunkt, og han vil ikke kunne sige ja til den Kristendoms Forkyndelse, som Morten Luther har nedlagt blandt andet i sin lille Katekismus. Dertil har han taget Afstand paa alt for mange Punkter, han vilde jo ikke en Gang bøje sig for den hellige Skriffs Udsagn. Han gjorde netop Tilføjelsen til Daabsritualet, fordi han ikke ønskede at give det Udseende af, at han delte den gamle apostoliske Trosbekendelses Indhold paa disse forskellige Punkter. Der er ingen Tvivl om, at Frimenighedspræst Rørdam med den Stilling, han indtager, ikke kan gøre Krav paa Adgang til den evangelisk-lutherske Folkekirkens Kirkebygninger. Han har ikke juridisk Ret dertil.

Man kunde saa spørge: har han nogen moralsk Ret dertil? Til Besvarelse heraf bliver det nødvendigt et lille Øjeblik at se, hvad den gældende Kirkelov siger. I Lov af 30. Juni 1922 om Brugen af Kirker — en af de Love, der hører til det saakaldte J. C. Christensenske Kirkelovkompleks af 1922 — aabnes Adgang til Brug af Folkekirkens Kirkebygninger for det første for de ved disse Kirkebygninger ansatte Præster, dernæst for enhver af Folkekirkens Præster, naar et bestemt Antal af vedkommende Menighed begærer det, og for det credie for Valgmenighedernes Præster. Og jeg finder dette rimeligt, idet Valgmenighederne jo befinder sig indenfor Folkekirken. Dernæst gives der Tilladelse til Brug